

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра управління та освітніх технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Інна САВИЦЬКА

«_____» _____ 2023 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри управління та
освітніх технологій

Протокол № 13 від «30» травня 2023 р.
Завідувач кафедри управління та освітніх
технологій

Сергій КУБЦЬКИЙ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОПП «Педагогіка вищої школи»

Лідія ЧЕРЕДНИК

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

освітньо-професійна програма «Педагогіка вищої школи»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: Базелюк Василь Григорович, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри управління та освітніх технологій

ВСТУП

Виробнича науково-педагогічна практика (далі – практика) студентів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи) є невід’ємною складовою процесу підготовки фахівців у магістратурі і проводиться на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Виробнича науково-педагогічна практика є нормативним освітнім компонентом підготовки фахівців спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи) як майбутніх викладачів вищих

на Проходження практики втілює один із головних принципів навчання в зв’язок теорії і практики, що відображає складну діалектику професійної підготовки магістра – майбутнього викладача вищої школи. Основна ідея практики полягає у формуванні професійних умінь, пов’язаних з педагогічною діяльністю, у тому числі проектування, конструювання й організація освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Види діяльності магістранта в процесі проходження практики забезпечують формування й розвиток стратегічного мислення, оволодіння достатнім рівнем професійної компетентності, уміннями й навичками самостійного керування групою осіб в освітньому процесі.

Метою виробничої науково-педагогічної практики є поглиблення теоретичних знань та набуття практичних умінь проведення самостійного науково-педагогічного дослідження, що включає опрацювання наукових джерел, підготовку та проведення констатувального експерименту, а також підготовку наукової статті та наукових тез

Основними завданнями практики є:

- закріпити, розширити та поглибити наукові та педагогічні знання студентів;
- навчити студентів аналізувати робочі навчальні програми з дисциплін, вивчати та узагальнювати документацію з проблем навчання та виховання студентів;
- навчити студентів розробляти методику констатувального експерименту магістерського дослідження;
- навчити студентів писати наукову статтю та тези за темою магістерського дослідження.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (програмних компетентностей):

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, зберігаючи та примножуючи загальнолюдські та національні цінності.

спеціальні компетентності(СК):

СК 1.Здатність проектувати і досліджувати освітні системи, планувати і проводити теоретичні та емпіричні дослідження у сфері освіти.

СК2.Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК3.Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти, розробляти комплексне навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту, розробляти та застосовувати діагностичний інструментарій оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК9.Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності з урахуванням особливостей підготовки фахівців за різними спеціальностями, у тому числі аграрної галузі.

Базою проведення науково-педагогічної практики є Національний університет біоресурсів і природокористування України. До керівництва практикою залучаються викладачі кафедри педагогіки, управління та освітніх технологій, соціальної роботи та реабілітації.

Виробнича науково-педагогічна практика проводиться згідно навчального плану у I семестрі. Тривалість практики згідно навчального плану становить 4 тижні.

Організація науково-педагогічної практики регламентується:

- положенням про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України, затвердженим Наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93;
- методичними рекомендаціями зі складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженими Наказом Міністерства освіти України від 14.02.1996 р. No 3, 1-5/02;

- положенням про практичну підготовку студентів Національного університету біоресурсів і природокористування НУБіП України;

- навчальним планом магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи).

Загальне навчально-методичне й наукове керівництво науково-педагогічної практики здійснює завідувач кафедри.

Керівництво магістрантами покладено на висококваліфікованих викладачів навчального закладу, які забезпечать найбільшу ефективність проходження практики та створюють для цього необхідні умови. Керівники надають магістрантам можливість користуватися наявною літературою, звітною та іншою документацією, допомагають в організації навчального процесу та проведенні занять, підборі необхідних навчально-методичних матеріалів.

Якість та повнота виконання магістрантом завдань науково-педагогічної практики має бути відображено в характеристиці-відгуку, в якій керівник оцінює роботу магістранта за результатами практики. Керівник підписує характеристику-відгук та за результатами практики магістранти здають письмовий звіт і захищають його.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Розподіл часу	Зміст діяльності на практиці	Відповідальний
1-й день практики	Отримання супровідної документації для проведення практики. Вступний інструктаж з техніки безпеки. Складання плану проходження практики.	Керівник практики
2-й день практики	Аналіз наукових джерел, робочих програм та навчальних планів, вивчення та узагальнення матеріалів з проблем магістерської роботи.	Керівник практики
3-4-й дні практики	Робота з науковою та методичною літературою, підбір матеріалів для розробки методики констатувального експерименту магістерської роботи.	Керівник практики
5-6-й дні практики	Підбір методики та інструментарію для проведення констатувального експерименту магістерської роботи.	Керівник практики
7-8 дні практики	Перевірка, уточнення та корекція методики констатувального дослідження магістерської роботи	Керівник практики
9-10-й дні практики	Проведення констатувального експерименту магістерської роботи.	Керівник практики
11-13-й дні практики	Аналіз, узагальнення, систематизація даних констатувального експерименту магістерської роботи.	Керівник практики
14-16-й дні практики	Підготовка наукової статті за результатами констатувального експерименту.	Керівник практики
17-18-й дні практики	Підготовка наукових тез за темою магістерської роботи.	Керівник практики
19-й день практики	Підготовка звітних документів про проходження практики.	Керівник практики
20-й день практики	Захист звіту та підведення підсумків практики.	Керівник практики

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Відповідальність за організацію, проведення і контроль виконання завдань практики покладається на керівників практики від навчального закладу, керівників магістерських робіт, завідувача кафедри педагогіки та деканату педагогічного факультету.

Керівник практики від вищого навчального закладу **зобов'язаний:**

- перед початком практики проконтролювати підготовку бази практики та вжити необхідних заходів для забезпечення її успішної реалізації;
- провести зі студентами інструктаж про порядок проходження практики, надати студентам-практикантам необхідні документи (щоденник практики);
- повідомити студентів про систему звітності з практики, правила оформлення звітних документів, строки їх подання по завершенню практики;
- у тісному контакті із керівниками магістерських робіт, завідувача кафедри педагогіки та деканату педагогічного факультету забезпечити високу якість її проходження згідно із програмою;
- контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, відвідування ними бази практики;
- підготувати висновок про проходження практики студентом та зробити відповідний запис у щоденнику практики студента (слухача);
- у складі комісії приймати захист із практики;
- подати у деканат педагогічного факультету звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення її організації.

Студенти магістратури при проходженні практики **зобов'язані:**

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультацію щодо проходження практики та оформлення звітних документів;
- отримати необхідні документи (щоденник практики);
- прибути на базу практики для її проходження у визначений термін;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- отримати відгук та оцінку роботи на практиці від її керівника, які повинні бути занесені у щоденник практики та у відомість.
- своєчасно оформити звітні документи з практики та захистити звіт.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики студенти звітують про виконання її програми. Звітними документами є **щоденник практики та письмовий звіт**.

У **щоденнику практики** повинні бути обов'язково заповнені такі дані:

1. Календарний графік проходження практики із вказівкою назв та видів робіт (згідно із програмою практики), термінів виконання та примітками про виконання (завіряється керівниками практики).

2. Робочі записи, які студент робить протягом виконання завдань практики і які відображають особливості виконання цих завдань.

3. Висновок керівника практики від навчального закладу про роботу студента протягом проходження практики. Керівник практики від навчального закладу виставляє свою оцінку проходження практики та підписує відгук.

Письмовий звіт з практики має містити матеріал про виконання завдань практики.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

1. Звіт про практику має складатися з титульного аркуша, основної частини, висновків та пропозицій. Обсяг звіту – 20-30 сторінок друкованого тексту.

2. Структура написання звіту:

Вступ.

Основна частина:

1. Перший розділ магістерської роботи (друкований варіант), включаючи методика констатувального експерименту магістерської роботи.

2. Наукова стаття, оформлена відповідно до її вимог обсягом 8-10 сторінок.

3. Наукові наукові тези обсягом 3-5 сторінок.

Висновки та пропозиції.

Звіт про проходження практики захищається магістрантом (з диференційованою оцінкою) у комісії, створеній на випускаючій кафедрі. До захисту допускаються тільки ті студенти, які виконали всі передбачені програмою практики види робіт і своєчасно здали оформлені щоденник практики та звіт про практику.

На підставі захищеного звіту, відгуків та оцінок керівника практики, обговорення результатів за участю членів комісії, приймається остаточне рішення про оцінку практики. Оцінка за практику вноситься у заліково-

екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписами членів комісії.

ПРАВИЛА ВЕДЕННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ

1. Щоденник з практики є основним документом магістранта під час проходження практики і джерелом інформації для написання звіту.

2. У перші дні практики магістрант за допомогою керівника від бази практики складає календарний графік виконання індивідуального завдання.

3. Під час практики магістрант щоденно має записувати все, що зроблено за день з виконанням індивідуального завдання. У щоденнику відображається участь у науково-дослідній і громадській роботі кафедри тощо. 4. Не рідше одного разу на тиждень магістрант зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам від ЗВО і бази стажування, які перевіряють щоденник, роблять письмові зауваження, дають додаткові завдання і ставлять підпис.

5. Після закінчення практики керівник ознайомлюється із щоденником та звітом і складає відгук.

6. Оформлений щоденник разом зі звітом магістрант має здати на кафедру спеціальної освіти та реабілітології.

7. Без наявності заповненого щоденника практика не зараховується.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Рівень сформованих у студентів знань та умінь після проходження виробничої (науково-педагогічної) практики оцінюється згідно із загальноновизначеними вимогами системи вищої освіти України. Оцінювання здійснюється за чотирьохбальною шкалою.

Оцінка за знання та уміння студента сформованих під час навчальної практики заноситься до екзаменаційної відомості та залікової книжки лише після здачі та захисту звіту.

- „**відмінно**” – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог; відповіді на захисті повні, правильні, логічні та послідовні, самостійні;

- „**добре**” - звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог; відповіді на захисті з деякими неточностями, але логічні та послідовні;

- „задовільно” – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог із несуттєвими недоробками; відповіді на захисті достатні, з деякими неточностями у змісті та логіці побудови, виконувалися з допомогою викладача, колег, конспектів тощо;

- „незадовільно” - звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог із несуттєвими недоробками; відповіді невірні, необгрунтовані.

Таблиця 1.

Система оцінювання

Оцінки за національною шкалою	Оцінка ECTS	Рейтинг з дисципліни, бали	Зараховано/Не зараховано
Відмінно	A	90-100	Зараховано
Добре	B	82-89	
Добре	C	74-81	
Задовільно	D	66-74	
Задовільно	E	60-65	
Незадовільно	FX	35-59	Не зараховано
Незадовільно	F	01-34	

Якщо студент був відсутнім на заняттях навчальної практики – до захисту звіту не допускається.

Якщо студент був відсутнім на заняттях практики *із-за поважної причини* (хвороби – за наявності медичної довідки), він може отримати індивідуальне завдання від керівника практики (за погодженням із деканатом).

ЛІТЕРАТУРА:

- основна:

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

2. Башкір О. І. Навчально-методичний посібник «Методологія науково-педагогічного дослідження та презентація його результатів»: для здобувачів освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії». Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. 93 с.

3. Головач Н.В. Навчальна програма дисципліни «Методика наукових педагогічних досліджень» (для магістрів). К.: МАУП, 2018. 30 с.

4. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.

5. Кухта М.І., Ваколя З.М. Методи дослідження в педагогіці: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 20 с.

6. Лавриченко Н. М. Методологія наукових досліджень: педагогіка: Вінніченко М. Д. Суми, 2018, 56 с.

7. Лаврук М. М. Л-13 Методика науково-педагогічних досліджень : навчально-методичний посібник / М. М. Лаврук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 148 с.

8. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

9. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Методика науково-педагогічних досліджень» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня усіх освітньо-професійними програмам спеціальностей НУВГП денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Кочубей А. В. Рівне : НУВГП, 2020. 21 с.

10. Пахальчук Н.О. Основи оформлення науково-педагогічного дослідження: навчальний посібник для студентів СВО магістр. Вид. 3-ге, доп. та перероб. Вінниця, 2019. 81 с.

11. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.

12. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 64 с.

13. Хриков Є.М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків: ФОП Панов А. М., 2018. 237 с.

- *допоміжна:*

1. Аносов І. П., Елькін М. В., Головкова М. М., Коробченко А. А. Основи науково-педагогічних досліджень : навч. посіб. Мелітополь : Видавн. будинок ММД, 2015. 218 с. URL: <https://cutt.ly/OboAZIy>.

2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. URL: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF (дата звернення: 07.05.2020).

3. Методичні рекомендації щодо проходження практики у віддаленому доступі (дистанційно) для студентів освітнього рівня «магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент» ОП «Управління навчальним закладом» / уклад. Н. С. Васиньова, Т. В. Сич; Кафедра публічної служби, управління навчальними й соціальними закладами; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка», Старобільськ. 2020. 23 с.

4. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces.pdf (дата звернення: 07.05.2021).

5. Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України [https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/dodatok do nakazu no 1199 vid 03.11.2021.pdf](https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/dodatok_do_nakazu_no_1199_vid_03.11.2021.pdf) (дата звернення: 25.05.2022).

6. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : наказ Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> (дата звернення: 07.05.2021).

7. Тимчасовий порядок проведення практичного навчання студентів НУБіП України у весняному семестрі 2020-2021 н. р. в умовах карантину. URL: [https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya pro praktichne navchannya.pdf](https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_pro_praktichne_navchannya.pdf) (дата звернення: 07.05.2021).

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра управління та освітніх технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник практики _____

(підпис) (Прізвище, ім'я, по батькові)

“ ____ ” _____ 20 р.

ЗВІТ З НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

студента __ курсу, група _____

(Прізвище, ім'я, по батькові)

(назва бази практики) з _____ по _____

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Гуманітарно-педагогічний факультет

Кафедра управління та освітніх технологій

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

за період проходження практики

з _____ ПО _____

В _____
(назва бази практики)

<i>№ п/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1			

Студента _____ / _____ /
(підпис, розшифровка підпису)

Керівник практики від бази практики _____ / _____ /
(підпис, розшифровка підпису)

Додаток 3

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і
науки України
Форма № Н-7.03

Національний університет біоресурсів
і природокористування України

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет,

відділення _____

Кафедра, циклова

комісія _____

Освітній

ступінь _____

Напрямок

підготовки _____

Спеціальність _____

—

(назва)

_____ курс, група _____

Студент _____

—

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи “___” _____ 20 року

_____ (підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “__” _____ 20 року

_____ (підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

<i>№ n/n</i>	<i>Назва робіт</i>	<i>Тижні проходження практики</i>	<i>Відмітки про виконання</i>
1			

Керівники практики:

від закладу вищої
освіти _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації,
установи _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочі записи під час практики

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства,
організації,
установи _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Печатка

“ ____ ” _____ 20 року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики

Дата складання заліку “__” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від закладу вищої освіти _____